

Radosław Kubicki  
The Jan Kochanowski University  
in Kielce

## MAN FROM KIELCE. ACADEMIC AND POLITICAL ACTIVITY OF WOJCIECH SALETRA

### Introduction

In Poland, research on politicians and academics who have been professionally active primarily in the period after 1989 has been rarely undertaken. The Polish publishing market can observe the growth in such publications as autobiographies, or collections of interviews with famous people.<sup>1</sup> However, there is a clear lack of scientific studies. Only the most well-known people's biographies have been published.<sup>2</sup> Only a few of the existing ones have the characteristics of scientific publications. In fact, some of them have the qualities of popular science. There are also works on the image of politicians, but only of those who are the most recognizable.<sup>3</sup> Compared to the period before 1989, there are only a few dictionaries containing biographies of people from the world of politics, or people socially and politically active at local and regional level in the Polish Third Republic. Therefore, there is a need for such research. To meet this need, this article presents a little less prominent politician and scientist, whose life, however, seems to be remarkable, and worth investigating.

### 1. Private life, education, interests.

#### 1.1. Family

Wojciech Jarosław Saletra is the son of Tadeusz and Stefania of maiden name Piskulak. He was born on 26 September 1955 in Kielce. He has a brother Richard. On 10<sup>th</sup> September 1977 he married Jolanta Ewa of maiden name Wrona.

---

<sup>1</sup> See e.g.: Ł. Warzecha, *Strefa zdekomunizowana. Wywiad rzeka z Radkiem Sikorskim*, Warsaw 2007, pp. 376; W. Sz wajdler, *Józef Zych. Na przekór losowi*, Cracow 2008, pp. 584; J. Sa-decki, *Trzynastu. Premierzy wolnej Polski*, Cracow 2009, pp. 334; J. Osiecki, *Zbigniew Religa. Człowiek z sercem w dłoni*, Warsaw 2009, pp. 206; A. Werner, P. Siennicki, *Dwa ognie. Wywiady*, Cracow 2010, pp. 389.

<sup>2</sup> See e.g.: W. Gądomski, *Leszek Balcerowicz*, Warsaw 2006, pp. 311; R. Vetter, *Jak Lech Wałęsa przechrzył komunistów*, Warsaw 2010, pp. 484; W. Świątlik, *Bronisław Komorowski. Pierwsza niezależna biografia*, Cracow 2010, pp. 271; S. Grabias, *Donald Tusk. Pierwsza niezależna biografia*, Łódź 2011, pp. 272.

<sup>3</sup> See: N. Maliszewski, *Jak zaprogramować wyborcę?*, Warsaw 2008, pp. 217-248.

On 6<sup>th</sup> September 1981 their only child Jacek was born. In April 2013 Jacek married Anna of maiden name Garbus. On 29<sup>th</sup> September 2013 Anna gave birth to a daughter Iga, Wojciech Saletra's granddaughter.<sup>4</sup>

## 1.2. Sport activity

Since his early childhood Wojciech Saletra was very keen on sports, especially basketball. His engagement in this sports activity started in elementary school. At that time Wojciech was a member of a Kielce school sports club called "Żak". From 1973 he belonged to a basketball team of Korona Kielce sports club.<sup>5</sup> At the age of 18, he was already a member of the Academic Sports Association (AZS) in Kielce. At age of 19 he was a basketball player in the second league team Kielce "Tęcza".<sup>6</sup> One of his coaches was Antoni Pawłowski.<sup>7</sup> In these teams he was either a left winger or an attacking midfielder.

## 1.3. Education and first job

Wojciech Saletra began his education in the years 1968-1970, when he attended the Primary School no 12 in Kielce, named after the Heroes of Westerplatte. After finishing the primary school, he enrolled at the Technical Mechanical School and passed his final matura exams in 1975. In 1975 he started a degree course in history at the Jan Kochanowski Higher Pedagogical School in Kielce.<sup>8</sup> In 1979 under supervision of professor Eligius Kozłowski he defended a thesis devoted to military activities of the corps under the general Samuel Różycki in the November Uprising 1830-1831 on the left bank of the Vistula.<sup>9</sup>

---

<sup>4</sup> J. Jaskiernia, *Laudatio*, [in:] *Pomiędzy światem polityki a życiem anukowym*, vol. 1: *Nauki o polityce, stosunki międzynarodowe i bezpieczeństwo*, eds. J. Jaskiernia, R. Kubicki, Kielce 2015, pp. 19, 21.

<sup>5</sup> About basketball section in "Korona" Kielce see: *Pod koszami o awans do II ligi*, "Słowo Ludu", December 18, 1974, p. 4; *Korona Kielce*, [in:] M. Michniak, A. Pawłowski, *Świętokrzyska encyklopedia sportu*, Kielce 2004, p. 129.

<sup>6</sup> About section of the gentlemen's basketball in Kielce "Tęcza" see: *Tęcza Społem Kielce*, [in:] M. Michniak, A. Pawłowski, *Świętokrzyska encyklopedia sportu*, Kielce 2004, pp. 297-298.

<sup>7</sup> About A. Pawłowski see e.g.: M. Michniak, A. Pawłowski, *Od "Ludwikowa" do "Kolporter"*, Kielce 2003, back cover.

<sup>8</sup> The Higher Pedagogical School was established in 1973 following the transformation of the existing in this city Higher School of Teachers (*Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 września 1973 r. w sprawie przekształcenia Wyższych Szkół Nauczycielskich w Kielcach i w Zielonej Górze w Wyższe Szkoły Pedagogiczne*, "Dz. U.", 1973, no. 39, pos. 232). However it was only in 1979, when the school was named the Jan Kochanowski Higher Pedagogical School in Kielce, see: *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 września 1979 r. w sprawie nadania Wyższej Szkole Pedagogicznej w Kielcach imienia Jana Kochanowskiego*, "Dz. U.", 1979, no. 21, pos. 127; R. Biskup, *Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach*, Kielce 2011, pp. 19-20.

<sup>9</sup> Wojciech Saletra obtained his master's degree after four years of study, as from 1973 till 1980 a complete master's degree course in history lasted four years, see: M. Kmiecik,

Having completed his Masters Wojciech Saletra took a job as a teacher of history and knowledge about Poland and the contemporary world at the Secondary School of Economics named after Oskar Lange in Kielce. He worked there from 1979 to 1985.

## 2. Scientific activity.

### 2.1. Academic achievements

After graduate studies Wojciech was offered participation in a doctoral seminar by Eligiusz Kozłowski. In this way, Wojciech Saletra began his scientific career. The subject of his doctoral dissertation was gen. Samuel Różycki. Wojciech Saletra then also began to write and publish his first reviews, treatises and source publications. His first publication was *Pamiętnik o korpusie jenerała Różyckiego z kampanii 1831r.* (*Memoirs of General Rozycki's corps in the 1831 campaign*). The source material was released in 1982 in the "Studia historyczne" ("Historical Studies").<sup>10</sup>

In 1987 Eligiusz Kozłowski died and Wojciech Saletra continued his further work on a doctoral dissertation under the supervision of prof. Sławomir Kalembka.<sup>11</sup> The following year, he defended his doctoral dissertation entitled *General Samuel Różycki (1781-1834)*. Wojciech Saletra's dissertation was reviewed by one of the most important Polish historians of the Napoleonic era, the then president of the Polish Historical Society (PTH), prof. Andrzej Zahorski from the University of Warsaw and the then vice-president of PTH, prof. Jan Ziółek from the Catholic University of Lublin.<sup>12</sup> On 10<sup>th</sup> May 1988, by a resolution of the Council of the Faculty of

---

*Kalendarium*, [in:] *Droga do uniwersytetu (1969–2009)*, eds. W. Caban, M. B. Markowski, Kielce 2009, p. 295; E. Kozłowski (1924-1987 r.) graduated from Jagiellonian University in the field of history and law. In the years 1956-1976 he worked at the Institute of the History of Polish Academy of Sciences. In 1976 he took a position of an assistant professor at the Institute of History at the Faculty of Humanities at the Higher Pedagogical School in Kielce. In 1985 he was appointed an associate professor of this university. He specialized in the history of Polish national uprisings and military history. He was the editor of *Polski Słownik Biograficzny*, in which he included several dozen short biographies, see: W. Bieńkowski, *Kozłowski Eligiusz*, [in:] *Słownik historyków polskich*, ed. M. Prosińska-Jackl, Warsaw 1994, p. 256.

<sup>10</sup> [G. Sebastian], *Pamiętnik o korpusie jenerała Różyckiego z kampanii 1831 r.*, ed. W. Saletra, "Studia Historyczne", no. 1, 1982, pp. 99-117.

<sup>11</sup> S. Kalembka (1936-2009 r.) – born in Vilnius, professionally and scientifically associated primarily with the Institute of History and Archives Nicolaus Copernicus University (UMK) in Torun. He was the first director of the Institute of International Relations of the Nicolaus Copernicus University, a member of the Council for Higher Education and a member of the Central Commission for Academic Degrees and Titles. In 1981 he was appointed the director of the Institute of History and the Deputy Rector of the Nicolaus Copernicus University, from which position was removed in 1982 by the then authorities. From 1990 till 1993, he held the office of the Rector of UMK. He was also, among others, a member of the Polish Academy of Sciences/Skills. See more: *Kalembka Sławomir*, [in:] *Pracownicy nauki i dydaktyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika 1945-1994. Materiały do bibliografii*, ed. S. Kalembka, Toruń 1995, pp. 315-316 et al.

<sup>12</sup> A. Zahorski (1923-1992) – historian, from 1982 till 1988 held the position of the President of the Polish Historical Society (PTH); see more, inter alia in: Ł. Kądziała, *Bibliografia publikacji*

Humanities of the Nicolaus Copernicus University in Toruń, Wojciech Saletra received his PhD in humanities. In 1996, on the basis of his doctoral thesis he published his first own book entitled: *General Samuel Różycki (1781-1834). Dowódca Korpusu na Kielecczyźnie w 1831 roku. (General Samuel Rozycki. The corps commander in the Kielce region in 1831)*.<sup>13</sup>

In subsequent years, Wojciech Saletra research focused on the history of the administration, which resulted in organizing a number scientific conferences, devoted to political issues. He was also the editor of conference proceedings published by Bolesław Markowski Higher School of Commerce in Kielce.<sup>14</sup>

In 2005, at the initiative of Wojciech Saletra, the first volume of "Studia Humanistyczno-Społeczne" ("Humanities and Social Studies") was released. The first two volumes of this journal were published under the name "Humanities and Social Studies of the Świątokrzyska Academy".<sup>15</sup> Since the first release of this scientific journal Wojciech Saletra has been holding the position of the editor-in-chief. Initially, the magazine was annual. However, in 2014 it started to be published semi-annually and finally, since 2016 it has become a quarterly. In total nine volumes of this magazine have been issued until 2015.<sup>16</sup>

---

prof. dra Andrzeja Zahorskiego 1948-1982, [in:] *Polska – Francja XVIII-XIX wieku. Studia z dziejów kultury i polityki poświęcone Profesorowi Andrzejowi Zahorskiemu w sześćdziesiątą rocznicę urodzin*, ed. A. Mączak, Warsaw 1983, pp. 5-24; Ł. Kądziała, *Andrzej Zahorski (15 VII 1923-15 XII 1992)*, "Kwartalnik Historyczny", no. 2, 1993, pp. 183-186; M. Senkowska-Gluck, *Andrzej Zahorski (1923-1992)*, "Rocznik Warszawski", vol. 23, 1993, pp. 317-319. J. Ziółek (1931-2009) – historian, during the rules of the communist party (PRL) was a political prisoner and a person persecuted by the authorities of the state; in the years 1988-1996 was the deputy president and member of PTH see also: *Ojczyzna i Wolność. Prace ofiarowane Profesorowi Janowi Ziółkowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*, eds. A. Barańska, W. Matwiejczyk, E. M. Ziółek, Lublin 2000.

<sup>13</sup> W. Saletra, *General Samuel Różycki (1781-1834). Dowódca korpusu na Kielecczyźnie w 1831 roku*, Kielce 1996, pp. 301.

<sup>14</sup> *Z dziejów skarbowości w Polsce od XVII do XX wieku*, ed. W. Saletra, Kielce 2002, pp. 405; *Z historii ustroju państwa polskiego od XVI do XX wieku*, ed. idem, Kielce 2003, pp. 170; *Integracja Polski z Unią Europejską jako szansa rozwoju gmin i powiatów regionu świętokrzyskiego*, eds. idem and D. Rusinowicz, Kielce 2003, pp. 250.

<sup>15</sup> "Studia Humanistyczno-Społeczne Akademii Świątokrzyskiej", vol. 1, 2005, pp. 213; "Studia Humanistyczno-Społeczne Akademii Świątokrzyskiej", vol. 2, 2007, pp. 183.

<sup>16</sup> See.: "Studia Humanistyczno-Społeczne", vol. 3, 2009, pp. 155; "Studia Humanistyczno-Społeczne", vol. 4, 2010, pp. 157; "Studia Humanistyczno-Społeczne", vol. 5, 2011 [editor of volume R. M. Czarny], pp. 208; "Studia Humanistyczno-Społeczne", vol. 6, 2012 [editor of volume R. Kubicki], pp. 178; "Studia Humanistyczno-Społeczne", vol. 7, 2013 [editor of volume R. Kubicki], pp. 189; "Studia Humanistyczno-Społeczne", vol. 8, 2014 [editor of volume R. Kubicki], pp. 212; "Studia Humanistyczno-Społeczne", vol. 9, 2014 [editor of volume R. Kubicki], pp. 212; about "Studia Humanistyczno-Społeczne" see as well: R. Kubicki, W. Saletra, *Wprowadzenie*, "Studia Humanistyczno-Społeczne", vol. 9, 2014, p. 9; R. Kubicki, *Krótką historia powstania i rozwoju "Studiów Humanistyczno-Społecznych"*, "Newsletter of »Humanities and Social Studies«", no. 1, 2014, <http://www.shs.ujk.edu.pl/files/Newsletter%20nr%201,%202014.pdf> [March 20, 2015].

Wojciech Saletra also started work on the account of events of the November Uprising 1830-1831 in the areas of Sandomierz and Cracow regions. In order to implement his scientific research plans he conducted his studies not only in Polish but also in foreign archives, including multiple queries in the Polish Library in Paris and in Lviv. The result of years of research into the history of the November Uprising in the Świętokrzyskie region was the publication, in 2006, of a book: *Krakowskie i Sandomierskie w czas powstania listopadowego. Administracja, wysiłek zbrojny, postawa społeczeństwa* (Cracow and Sandomierz at the time of the November Uprising. Administration, the military effort, the attitude of society).<sup>17</sup> The book was reviewed by professors: Wiesław Caban of the former Jan Kochanowski Świętokrzyska Academy and Sławomir Kalembka of Nicolaus Copernicus University in Toruń. This publication became the base for beginning habilitation proceedings, which were successfully completed in 2007 by obtaining a postdoctoral degree by Wojciech Saletra.

Obtaining a postdoctoral degree by Wojciech Saletra has become for him another source of motivation to conduct even more intensive studies. For instance, in 2009 he published more than 120 biographies of people living in the nineteenth century.<sup>18</sup> In 2009-2014 he was also a co-editor of four collective works.<sup>19</sup> In 2014, together with Dariusz Buras, he published *Słownik historyczny policji państwowej województwa kieleckiego z lat 1919-1939. (Historical Dictionary of the state police in Kielce province in the years 1919-1939)*.<sup>20</sup>

It should also be noted that in 2015 at the Jan Kochanowski University a special celebration to mark 35 years of Wojciech Saletra's academic work as well as his sixtieth birthday was held. On this occasion a three-volume publication, dedicated to Wojciech Saletra was issued. The scientific editors of these volumes were Jerzy Jaskiernia and Radosław Kubicki.<sup>21</sup>

---

<sup>17</sup> W. Saletra, *Krakowskie i sandomierskie w czas powstania listopadowego. Administracja. Wysiłek zbrojny. Postawa społeczeństwa*, Sandomierz 2006, pp. 324.

<sup>18</sup> See: *Świętokrzyski Słownik Biograficzny*, vol. 2: 1795-1918, ed. J. Szczepański, Kielce 2009, pp. 23, 32-33, 36 et al.

<sup>19</sup> *Dzieje powiatu kieleckiego 1810-2008*, eds. J. Wijaczka, W. Saletra, Kielce 2009, pp. 391; *Młoda Politologia. Młode demokracje – 20 lat transformacji systemowej w Europie Środkowej 1989-2009. Płaszczyzna gospodarcza i polityczna*, eds. J. Jaroński, W. Saletra, Kielce 2009, pp. 206; *Młode demokracje. 20 lat transformacji systemowej w Europie Środkowej 1989-2009. Płaszczyzna gospodarcza i polityczna*, eds. J. Jaroński, W. Saletra, Kielce 2010, pp. 205; *Dyplomacja w życiu – Życie w dyplomacji. Księga dedykowana Profesorowi Ryszardowi M. Czarnemu w czterdziestolecie pracy naukowej*, eds. J. Jaskiernia, W. Saletra, Kielce 2014, pp. 411.

<sup>20</sup> D. Buras, W. Saletra, *Słownik historyczny policji państwowej województwa kieleckiego z lat 1919-1939*, Kielce 2014, pp. 142; a full list of scientific achievements of Wojciech Saletra till 2015 can be found in: R. Kubicki, *Wykaz publikacji dr hab. prof. UJK Wojciecha Saletry*, [in:] *Pomiędzy światem polityki a życiem naukowym*, vol. 1: *Nauki o polityce, stosunki międzynarodowe i bezpieczeństwo*, eds. J. Jaskiernia, R. Kubicki, Kielce 2015, pp. 59-71.

<sup>21</sup> J. Jaskiernia, R. Kubicki, *Wprowadzenie*, [in:] *Pomiędzy światem polityki a życiem naukowym*, vol. 1: *Nauki o polityce, stosunki międzynarodowe i bezpieczeństwo*, eds. J. Jaskiernia, R. Kubicki, Kielce 2015, p. 17; *Pomiędzy światem polityki a życiem naukowym*, vol. 2: *Historia, administracja publiczna i nauki prawne*, eds. J. Jaskiernia, R. Kubicki, Kielce 2015, pp. 420; *Pomiędzy światem*

## 2.2. A research worker at the Jan Kochanowski University in Kielce

Since 1985 Wojciech Saletra has been employed as a lecturer at the Jan Kochanowski Higher Pedagogical School (WSP) in Kielce (the school has changed its names as follows: from 2000 the Jan Kochanowski Świetokrzyska Academy, from 2008 the Jan Kochanowski University of Humanities and Natural Sciences, and finally since 2011 the Jan Kochanowski University). For the first few years he worked at the Institute of History (IH) at the Faculty of Humanities (WSP), where at the beginning he held the position of a senior assistant and then an assistant professor in the Department of the Polish History of the nineteenth century.<sup>22</sup>

Since 1 October 2000 Wojciech Saletra has been a research worker at the Institute of Political Science (INP) at the Faculty of Management and Administration (WZiA), where he initially was employed as an assistant professor in the Department of International Relations.<sup>23</sup> In 2008 he was appointed associate professor of the Jan Kochanowski University. He also obtained the position of the Head of the Department of Modern History at the Institute of Political Science, which he has been holding up till now. In 2008-2012, he occupied the position of deputy director for scientific research at the Institute of Political Science.

In 2012, receiving an overwhelming majority of votes, Wojciech Saletra was elected Dean of the Faculty of Management and Administration (since 2015 the Faculty of Law, Administration and Management – WPAiZ) at the Jan Kochanowski University. He has been holding this position up till now.<sup>24</sup> His efforts as Dean resulted in setting up the Center for Entrepreneurship and Business in 2013. His great success was also the launch of new degree courses in the Faculty: in 2014 Finance and accounting, and in 2015 – Law.<sup>25</sup>

Currently, Wojciech Saletra has been conducting courses in recent history, and administration and security. He also leads masters seminars in political science and administration. In total, by the end of 2015 he was the supervisor of nearly 300 bachelor's and master's thesis, and 5 doctoral dissertations.

## 2.3. Employment in other higher schools

Wojciech Saletra worked as a university teacher and also held executive positions at other universities. From 1997 till 2001 he was the Dean of the branch of the Melchior

---

*polityki a życiem naukowym*, vol. 3: *Ekonomia, zarządzanie i rozwój regionalny*, eds. J. Jaskiernia, R. Kubicki, Kielce 2015, pp. 360.

<sup>22</sup> *Skład osobowy na rok akademicki 1999/2000*, eds. A. Łojek, J. Nowak, Kielce 2000, p. 25.

<sup>23</sup> *Skład osobowy Akademii Świetokrzyskiej na rok akademicki 2002/2003*, eds. A. Łojek, J. Nowak, Kielce 2003, pp. 44-45.

<sup>24</sup> *Wydziałowe kolegia elektorów wybrały władze dziekańskie*, "Głos Akademicki", May 2012, p. 4.

<sup>25</sup> See e.g.: D. Klusek, *Kielecki Uniwersytet Jana Kochanowskiego od października zacznie kształcić prawników*, "Echo Dnia", May 11, 2015, p. 6.

Wankowicz Higher School of Journalism in Warsaw.<sup>26</sup> Between 1997 and 2014 he was also employed as an academic teacher at the Boleslaw Markowski Higher School of Commerce in Kielce, where he taught, among others, the history of the administration.<sup>27</sup> He worked there as an assistant professor. He also conducted lectures in other non-state universities in Kielce on a temporary basis.

### 3. Political activity.

#### 3.1. Party affiliation

In 1979 Wojciech Saletra joined the Polish United Workers' Party (PZPR – the Communist Party). In the 1980s he was the Secretary of the academic committee of the Party at the Higher Pedagogical School in Kielce. In 1990 he was one of the founders of the Social Democracy of the Polish Republic (SdRP), especially the party structures in the Kielce region.<sup>28</sup>

On 30 June 1990, during the Provincial Assembly of the Social Democracy of the Polish Republic in Kielce, he was elected the President of the Regional Council of Kielce SdRP.<sup>29</sup> He was elected to this position by a hundred percent support, that is 75 votes.<sup>30</sup> In addition, Wojciech Saletra was also a member of the Supreme Council of the SdRP.<sup>31</sup> He held this position until 1993.<sup>32</sup> Then he continued to actively

---

<sup>26</sup> The Melchior Wankowicz Higher School of Journalism in Warsaw was a non-state school from 1995 till 2013, see more: *Wyższa Szkoła Dziennikarska im. M. Wańkowicza*, <http://www.szkolnictwo.pl/index.php?id=D00213> [April 1, 2015].

<sup>27</sup> The Boleslaw Markowski Higher School of Commerce in Kielce is a non-state school founded in 1993, see more: *Wyższa Szkoła Handlowa im. Bolesława Markowskiego w Kielcach*, <http://www.wsh-kielce.edu.pl/> [April 1, 2015].

<sup>28</sup> To find out more on foundation of Social Democracy of the Polish Republic see in inter alia: J. Daniel, *Już*, "Słowo Ludu", January 31, 1990, p. 2; M. Żmigrodzki, W. Sokół, *Instytucjonalizacja Socjaldemokracji Rzeczypospolitej Polskiej. Pomiędzy izolacją a relewancją polityczną*, "Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska Lublin – Polonia", section K, vol. 7, 2000, pp. 72-78, 81; A. Materska-Sosnowska, *Socjaldemokracja Rzeczypospolitej Polskiej – dostosowanie syndykatu władzy do zasad demokracji parlamentarnej*, Warsaw 2006, pp. 43-50; J. Kornaś, *Miejsce Socjaldemokracji RP w systemie politycznym Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1990-1999*, "Zeszyty Naukowe Akademii Ekonomicznej w Krakowie", no. 749, 2007, pp. 44-45.

<sup>29</sup> *Bez kompleksów*, "Słowo Ludu", July 2, 1990, p. 2; see as well: Archiwum Państwowe in Kielce, Rada Wojewódzka Socjaldemokracji Rzeczypospolitej Polskiej w Kielcach, minutes 1, 1, *Powitanie Przewodniczącego Tymczasowej Rady Wojewódzkiej SdRP Wojciecha Saletry*; ibidem, minutes 1, 10, *Lista członków Rady Wojewódzkiej SdRP w Kielcach*.

<sup>30</sup> A. Nowocien, *Ostatnie lata władzy Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Kielcach (1988-1990)*, Kielce 2014, p. 302.

<sup>31</sup> Saletra Wojciech Jarosław, [in:] *Kto jest kim w polityce polskiej*, ed. R. Ignasiak [et al.], Warsaw 1993, p. 252-253.

<sup>32</sup> W. Saletra, *Kielce in the Years 1945-2010. An Overview of the Political and Social Portrait of the City*, "Studia Humanistyczno-Społeczne", vol. 9, 2014, p. 83.

participate in the activities of the Social Democracy of the Polish Republic, as a member of the Provincial Council of Kielce SdRP.<sup>33</sup>

### 3.2. Parliamentary elections of 1991 and activity in the Sejm of the first term

In 1991 Wojciech Saletra contested the parliamentary elections and won a mandate to the Sejm of the first term.<sup>34</sup> He was elected for the constituency number 8 (Kielce region) from the number 60 regional lists of the Democratic Left Alliance (SLD) candidates for deputies.<sup>35</sup> In his district he acquired the third highest number of votes (see table 1). He also received the most votes of all the candidates of the Democratic Left Alliance constituency list contesting in the constituency.

Table 1. Results of the election to the Sejm of the first term  
from the district of Kielce in 1991

| No. | First name and surname  | Political affiliation or electoral list                    | Number of votes |
|-----|-------------------------|------------------------------------------------------------|-----------------|
| 1.  | Włodzimierz Wiertek     | The Polish Peasant Party                                   | 18 433          |
| 2.  | Edward Rzepka           | The party of Christian Democrats (the Civic Alliance list) | 15 804          |
| 3.  | <b>Wojciech Saletra</b> | Social Democracy of the Polish Republic                    | 13 609          |
| 4.  | Leszek Bugaj            | Polish Peasant Party                                       | 11 133          |
| 5.  | Waldemar Bartosz        | Trade union "Solidarity" list                              | 8 296           |
| 6.  | Władysław Adamski       | Democratic Left Alliance                                   | 8 175           |
| 7.  | Zbigniew Kośła          | Liberal Democratic Congress                                | 8 015           |
| 8.  | Janusz Koza             | Confederation of Independent Poland                        | 6 704           |
| 9.  | Juliusz Braun           | Democratic Union                                           | 6 311           |
| 10. | Tadeusz Kowalczyk       | Polish Peasant Party "Solidarity"                          | 5 711           |
| 11. | Adam Łukomski           | Christian National Union                                   | 3 125           |

Sources: *Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 31 października 1991 r.*, pp. 441-443; Archiwum Danych o Posłach, I kadencja 1991-1993, <http://orka.sejm.gov.pl/ArchAll2.nsf/GlownyLkad> [April 1, 2015].

<sup>33</sup> See e.g.: A. Nowocień, *Ostatnie*, p. 318.

<sup>34</sup> *Lista nr 60. Krajowy Komitet Wyborczy Sojuszu Lewicy Demokratycznej*, [in:] *Wybory 1991. Programy partii i ugrupowań politycznych*, ed. I. Słodkowska, Warsaw 2001, p. 85.

<sup>35</sup> *Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 31 października 1991 r. o wynikach wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 27 października 1991 r.*, "M. P.", 1991, no. 41, pos. 288, p. 443.

In the parliamentary elections in 1991 Wojciech Saletra also obtained a good result compared against a national scale. The Democratic Left Alliance won the total of 60 seats in the Sejm and 4 – in the Senate (the upper house of the Polish parliament).<sup>36</sup> In terms of votes obtained in the elections to the Sejm W. Saletra took seventeenth place. Then he achieved better election results than the leftist activists, who later became well-known in Poland, including Tadeusz Iwinski, Barbara Blida, Marek Siwiec, Jerzy Jaskiernia, Zbigniew Siemiątkowski, Krystyna Łybacka or Jerzy Szmajdzinski.<sup>37</sup> He also obtained a slightly better result than another well-known historian, i.e. Aleksander Krawczuk.<sup>38</sup> It is also worth noting that Wojciech Saletra belonged to the most strongly represented, 38-person group of new SLD deputies who had never had a seat in the Polish Sejm (see table 2).

Table 2. SLD deputies elected to the Sejm

| No. | First name and surname  | Deputy elected to the Sejm of 10 <sup>th</sup> term 1989-1991 | Number of votes in 1991 elections |
|-----|-------------------------|---------------------------------------------------------------|-----------------------------------|
| 1.  | Aleksander Kwaśniewski  | no                                                            | 73 906                            |
| 2.  | Włodzimierz Cimoszewicz | yes                                                           | 52 677                            |
| 3.  | Leszek Miller           | no                                                            | 49 909                            |
| 4.  | Józef Kaleta            | no                                                            | 38 941                            |
| 5.  | Izabella Sierakowska    | yes                                                           | 30 817                            |
| 6.  | Longin Pastusiak        | no                                                            | 23 249                            |
| 7.  | Janusz Zemke            | yes                                                           | 22 192                            |
| 8.  | Ireneusz Sekuła         | yes                                                           | 21 325                            |
| 9.  | Jacek Piechota          | yes <sup>a</sup>                                              | 18 964                            |
| 10. | Józef Oleksy            | yes                                                           | 18 511                            |
| 11. | Ryszard Bartosz         | yes                                                           | 17 562                            |

<sup>36</sup> D. Sieklucki, *Partie lewicy i centrolewicy w polskim systemie partyjnym. Aktywność SLD, PSL i UP na polskiej scenie politycznej*, Cracow 2006, pp. 20-22; T. Godlewski, *Polski system polityczny. Instytucje – procedury – obywatele*, Toruń 2006, p. 55.

<sup>37</sup> About above mentioned persons see e.g.: A. Gargas, *Jerzy Jaskiernia, minister sprawiedliwości – prokurator generalny*, "Gazeta Polska", no. 2, 1996, p. 2; K. Spryszak, *Sylwetka naukowa Profesora Jerzego Jaskierni*, [in:] *Państwo i prawo wobec współczesnych wyzwań. Księga jubileuszowa Profesora Jerzego Jaskierni*, vol. 1: *Teoria i filozofia państwa i prawa oraz aksjologia demokracji i ochrony praw człowieka*, eds. R. M. Czarny, K. Spryszak, Toruń 2012, pp. 20-48; R. Kalisz, *Z prawa na lewo*, Warsaw 2012, pp. 221-222, 248-249, 289.

<sup>38</sup> About A. Krawczuk see e.g.: Krawczuk, Aleksander, [w:] *Kto jest kim w Polsce. Informator biograficzny*, eds. L. Mackiewicz, A. Żoła, Warsaw 2003, pp. 345-346.

| No. | First name and surname  | Deputy elected to the Sejm of 10 <sup>th</sup> term 1989-1991 | Number of votes in 1991 elections |
|-----|-------------------------|---------------------------------------------------------------|-----------------------------------|
| 12. | Andrzej Szarawarski     | no                                                            | 15 567                            |
| 13. | Marek Borowski          | no                                                            | 15 492                            |
| 14. | Tadeusz Biliński        | yes <sup>a</sup>                                              | 14 963                            |
| 15. | Anna Bańkowska          | yes                                                           | 14 766                            |
| 16. | Kazimierz Nowak         | no                                                            | 14 193                            |
| 17. | <b>Wojciech Saletra</b> | no                                                            | 13 609                            |
| 18. | Aleksander Krawczuk     | no                                                            | 13 487                            |
| 19. | Tadeusz Iwiński         | no                                                            | 13 356                            |
| 20. | Barbara Blida           | yes                                                           | 12 427                            |
| 21. | Marian Żenkiewicz       | yes                                                           | 11 615                            |
| 22. | Wanda Sokołowska        | yes                                                           | 11 480                            |
| 23. | Marek Siwiec            | no                                                            | 11 338                            |
| 24. | Ewa Spychalska          | no                                                            | 10 947                            |
| 25. | Jerzy Jaskiernia        | no <sup>a</sup>                                               | 10 652                            |
| 26. | Wacław Martyniuk        | no                                                            | 10 227                            |
| 27. | Ryszard Ulicki          | no                                                            | 9 568                             |
| 28. | Zbigniew Siemiątkowski  | no                                                            | 8 888                             |
| 29. | Jerzy Wiatr             | no                                                            | 8 689                             |
| 30. | Marek Boral             | yes                                                           | 8 433                             |
| 31. | Irmindo Bocheń          | yes                                                           | 8 224                             |
| 32. | Władysław Adamski       | no                                                            | 8 175                             |
| 33. | Irena Nowacka           | no                                                            | 7 903                             |
| 34. | Czesław Śleziak         | no                                                            | 7 863                             |
| 35. | Bogumił Zych            | yes                                                           | 7 521                             |
| 36. | Zbigniew Gorzelańczyk   | no                                                            | 7 157                             |
| 37. | Andrzej Baraniecki      | no                                                            | 7 159                             |
| 38. | Krystyna Łybacka        | no                                                            | 6 921                             |

| No.                                     | First name and surname | Deputy elected to the Sejm of 10 <sup>th</sup> term 1989-1991 | Number of votes in 1991 elections |
|-----------------------------------------|------------------------|---------------------------------------------------------------|-----------------------------------|
| 39.                                     | Józef Pilarczyk        | yes                                                           | 6 670                             |
| 40.                                     | Anna Dudkiewicz        | yes                                                           | 6 020                             |
| 41.                                     | Tadeusz Jędrzejczak    | no                                                            | 5 908                             |
| 42.                                     | Jerzy Szmajdziński     | no <sup>a</sup>                                               | 5 706                             |
| 43.                                     | Marian Kozłowski       | no                                                            | 4 966                             |
| 44.                                     | Zbigniew Kaniewski     | no                                                            | 4 744                             |
| 45.                                     | Leszek Biały           | no                                                            | 4 654                             |
| 46.                                     | Wiesław Kaczmarek      | yes                                                           | 4 590                             |
| 47.                                     | Czesław Sterkowicz     | no                                                            | 3 586                             |
| 48.                                     | Bronisława Bajor       | no                                                            | 3 399                             |
| 49.                                     | Marek Mazurkiewicz     | no                                                            | 2 222                             |
| 50.                                     | Janusz Szymański       | yes                                                           | 1 659                             |
| National list of candidates to the Sejm |                        |                                                               |                                   |
| 51.                                     | Wit Majewski           | no                                                            |                                   |
| 52.                                     | Zbigniew Janowski      | no                                                            |                                   |
| 53.                                     | Ryszard Żochowski      | no                                                            |                                   |
| 54.                                     | Zdzisław Tuszyński     | No                                                            |                                   |
| 55.                                     | Piotr Mochnaczewski    | no                                                            |                                   |
| 56.                                     | Danuta Waniek          | no                                                            |                                   |
| 57.                                     | Maciej Manicki         | no                                                            |                                   |
| 58.                                     | Jerzy Jankowski        | no                                                            |                                   |
| 59.                                     | Kazimierz Iwaniec      | no                                                            |                                   |
| 60.                                     | Zbigniew Sobotka       | yes                                                           |                                   |

<sup>a</sup> – a member of Parliament before the 10<sup>th</sup> term of the Sejm of the Polish People's Republic. Sources: *Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 15 października 1985 r. o wynikach wyborów do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przeprowadzonych dnia 13 października 1985*, "M. P.", 1985, no. 28, pos. 198, pp. 325-331 et al.; *Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. IX kadencja*, Warsaw 1986, pp. 57-59 et al.; *Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 31 października 1991 r.*, pp. 428, 431, 504 et al.; Archiwum Danych o Posłach, X kadencja 1989-1991, <http://orka.sejm.gov.pl/ArchAll2.nsf/Glowny1kad> [April 1, 2015].

As a member of the parliament Wojciech Saletra was involved in a number of activities.<sup>39</sup> He was a member of two parliamentary committees: an extremely important the Legislative Committee and the Committee on Youth, Physical Education and Sports. He also sat on a number of sub-committees:

- 1) Special subcommittee for tourism,
- 2) Special subcommittee to consider a draft legislation on insurance activity,
- 3) Special subcommittee to consider a draft law on county government,
- 4) Special subcommittee for considering the Senate bill on prosecuting Stalinist crimes, and other crimes against life, health and human freedom, and justice, which had not been prosecuted for political reasons in 1944-1989,
- 5) Special subcommittee to consider a government bill on the principles of special control of foreign trade in goods and technologies in connection with international agreements and obligations,
- 6) Special subcommittee to consider a government bill to amend certain laws regulating the tax and other laws,
- 7) Special subcommittee for drafting the Customs Law Act,
- 8) Special subcommittee to consider a draft law on physical culture,
- 9) Special subcommittee for the Bill on the State Physical Culture Fund.<sup>40</sup>

Unfortunately, despite political activity and high popularity in the district of Kielce, for reasons connected with some disagreements within the party, Wojciech Saletra did not contest the following parliamentary elections in 1993.

### **3.3. Local government elections in 1994 and activities within the Council of Kielce**

On 19 June 1994 Wojciech Saletra contested the elections to the City Council in Kielce from the list of the Democratic Left Alliance.<sup>41</sup> Together with seventeen other candidates representing the party, he gained a mandate of a councillor in the 50-person City Council in Kielce. He was then among five candidates who received the most support of the candidates of the Democratic Left Alliance. On the other hand, taking into account all the candidates contesting the elections in Kielce he took 7<sup>th</sup> place in terms of number of votes cast (see table 3).

---

<sup>39</sup> See e.g.: R. Kubicki, *Sylwetka Profesora Wojciecha Saletry*, [in:] *Pomiędzy światem polityki a życiem naukowym*, vol. 1: *Nauki o polityce, stosunki międzynarodowe i bezpieczeństwo*, eds. J. Jaskiernia, R. Kubicki, Kielce 2015, pp. 48-51.

<sup>40</sup> Archiwum Danych o Posłach, Posłowie I kadencji 1991-1993, Wojciech Saletra, <http://orka.sejm.gov.pl/ArchAll2.nsf/Glowny1kad> [April 1, 2015].

<sup>41</sup> About local election in Poland in 1994 see e.g.: A. K. Piasecki, *Wybory parlamentarne, samorządowe i prezydenckie 1989-2002*, Zielona Góra 2003, pp. 129-143; J. Kowalik, *Wybory samorządowe w Polsce w Polsce 1990-2010*, [in:] *Wybory samorządowe w Polsce i krajach Europy Środkowo-Wschodniej*, ed. J. Kowalik, Kielce 2013, pp. 39-41.

Table 3. Ten best results of the City Council elections in Kielce in 1994

|     | First name and surname  | Election list                    | Number of votes |
|-----|-------------------------|----------------------------------|-----------------|
| 1.  | Wojciech Żelezik        | Democratic Left Alliance         | 890             |
| 2.  | Tadeusz Orłowski        | Democratic Left Alliance         | 668             |
| 3.  | Jolanta Daniel          | Kielce Election Agreement        | 650             |
| 4.  | Stanisław Lisowski      | Democratic Left Alliance         | 599             |
| 5.  | Beata Oko               | Democratic Left Alliance         | 574             |
| 6.  | Benedykt Mróz           | Independent candidate            | 519             |
| 7.  | <b>Wojciech Saletra</b> | Democratic Left Alliance         | 499             |
| 8.  | Wojciech Czech          | Kielce Election Agreement        | 470             |
| 9.  | Urszula Radziszewska    | Coalition for Kielce             | 455             |
| 10. | Ryszard Kasperek        | Kielce Cooperative Housing Forum | 453             |

Source: K. Krogulec, *Kielczanie wybrali*, "Słowo Ludu", June 21, 1994, p. 16.

On 29 June 1994 Wojciech Saletra was one of five delegates elected by the Kielce City Council to the Regional Council.<sup>42</sup> He was also mentioned as one of the most serious candidates for the office of President of Kielce.<sup>43</sup> In the same year he also became a member of the following permanent committees of the City Council: the Statutory-Local Government Commission and the Commission for Public Utilities and Unemployment Prevention.<sup>44</sup> In the first of the above committee he was appointed a chairperson.<sup>45</sup>

Less than a year after receiving the mandate of the councilor, on 10 March 1995, Wojciech Saletra was elected Chairman of the Council of the City of Kielce. The event followed the resignation from the function by another councilor of the Democratic Left Alliance (SLD), Tadeusz Orłowski.<sup>46</sup> On the same day Wojciech Saletra was recalled

<sup>42</sup> *Uchwała nr 4/94 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 29 czerwca 1994 r. w sprawie wyboru delegatów do Sejmiku Samorządowego w Kielcach; Sejmik kielecki bez W. Czecha*, "Słowo Ludu", July 1, 1994, p. 2; *Protokół nr 8/95 z sesji Rady Miejskiej w Kielcach odbytej w dniu 23 lutego 1995 r. w sali posiedzeń Urzędu Miasta, Rynek nr 1, w godzinach 12<sup>00</sup>-19<sup>00</sup>*, pp. 4, 11.

<sup>43</sup> A. Piskulak, *Jeśli prawica zbojkotuje wybory prezydenta, Kielcom grozi zarząd komisaryczny. Prawica protestuje, lewica gorączkuje*, "Słowo Ludu", July 13, 1994, p. 20.

<sup>44</sup> *Uchwała nr 32/94 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 16 września 1994 r. w sprawie powołania składów osobowych stałych komisji Rady Miejskiej*, pp. 1-2.

<sup>45</sup> *Uchwała nr 33/94 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 16 września 1994 r. w sprawie wyboru przewodniczących stałych komisji Rady Miejskiej w Kielcach*, p. 1.

<sup>46</sup> On 23 February 1995 T. Orłowski submitted his resignation and was recalled from office of the Chairman of the Council of the City of Kielce. Earlier on that day voting to elect a new

from his hitherto position of the city of Kielce government delegate in the Association of Polish Cities.<sup>47</sup> Wojciech Saletra remained in the office of the Chairman of the City Council for eighteen months. On 19 September 1996 was recalled and Czesław Dawid of SLD was elected a new chairman.<sup>48</sup>

### 3.4. Political activity after 1998

In 1998 after his mandate of Kielce councilor expired, Wojciech Saletra withdrew from political activity. Only in 2014 he was a candidate in elections to the Regional Assembly (Sejmik). He represented number 3 constituency (of the city of Kielce, Kielce County) and stood for the elections from the second position in the Democratic Left Alliance (SLD) electoral list. He did not succeed, however, in getting the mandate of a councilor of the Regional Assembly.<sup>49</sup>

## Conclusion

Wojciech Saletra has spent most of his life in Kielce and Świętokrzyskie region. It was here that he learned, studied, and met his wife. Also here he has been working as a university teacher, actively involving in social and political life. He is an example of the person for whom the family and work for the good of the local and regional community are fundamental values. As an MP and politician has always been doing his best to protect the interests of both his home country and Kielce region.

## Summary

### MAN FROM KIELCE.

### ACADEMIC AND POLITICAL ACTIVITY OF WOJCIECH SALETRA

Wojciech Saletra is professor at the Jan Kochanowski University in Kielce, historian and politician. Obtained his doctorate in humanities from the Nicolaus Copernicus

---

chairman was held. The only declared candidate for the position at the time was W. Saletra. In voting 22 councilors supported his candidacy, 18 were against and 8 abstained. However, the Scrutiny Commission concluded, on the basis of § 19 of the then Statute of the city of Kielce, W. Saletra that was not elected chairman of the Council, see: *Protokół nr 8/95*, pp. 5-10. In order to remove any doubts on March 10 voting was conducted again. As a result Wojciech Saletra was elected the Chairman of the Council of the City of Kielce, see: *Protokół nr 8/2 z drugiego dnia posiedzenia sesji odbytego w dniu 10 marca 1995 r. w godzinach od 1000 do 1500*, pp. 4-6; *Uchwała nr 158/95 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 10 marca 1995 r. w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Miejskiej w Kielcach*.

<sup>47</sup> *Protokół nr 8/2*, pp. 6-7.

<sup>48</sup> See: *Protokół nr 27/96 z obrad sesji Rady Miejskiej odbytej w dniu 19 września 1996 r. w sali konferencyjnej Urzędu Miasta Kielce ul. Rynek 1 w godz. od 12<sup>00</sup> do 1<sup>30</sup> dnia 20 września 1996 r.*, pp. 67-74; *Uchwała nr 419/96 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 19 września 1996 r. w sprawie odwołania Przewodniczącego Rady Miejskiej w Kielcach*.

<sup>49</sup> See: *Koalicyjny Komitet Wyborczy SLD Lewica Razem*, <http://wybory2014.pkw.gov.pl/pl/wyniki/komitety/view/496/0/RDW/26> [May 1, 2014].

University in Toruń, habilitated in 2007; since 2005 the chief editor of the journal "Humanities and Social Studies"; since 2012 the dean of the Faculty of Management and Administration (since 2015 the Faculty Law, Administration and Management) at the Jan Kochanowski University.

**Keywords:** Kielce, Social Democracy of the Republic of Poland, the parliament of the Republic of Poland in 1991-1993

### Streszczenie

#### CZŁOWIEK Z KIELC. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-POLITYCZNA WOJCIECHA SALETRY

Wojciech Saletra urodził się 1955 r. w Kielcach. Działalność naukową rozpoczął w latach osiemdziesiątych XX w. W 1988 r. obronił doktorat, a w 2007 r. uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego. W latach 2008-2012 pełnił funkcję wicedyrektora ds. naukowych w Instytucie Nauk Politycznych. Od 2012 r. jest dziekanem Wydziału Zarządzania i Administracji (od 2015 r. Wydziału Prawa, Administracji i Zarządzania).

Aktywność polityczną W. Saletra rozpoczął na przełomie lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX w. w Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (PZPR). W 1990 r. był jednym ze współzałożycieli Socjaldemokracji Rzeczypospolitej Polskiej (SdRP), w tym szczególnie struktur partyjnych na Kielecczyźnie. W latach 1991-1993 był posłem na Sejm I kadencji. Natomiast w latach 1994-1998 był radnym Rady Miasta Kielce.

**Słowa kluczowe:** Kielce, Socjaldemokracja Rzeczypospolitej Polskiej, Sejm I kadencji

### Bibliography

Archival sources:

Archiwum Państwowe in Kielce, Rada Wojewódzka Socjaldemokracji Rzeczypospolitej Polskiej w Kielcach, minutes 1, 1, *Powitanie Przewodniczącego Tymczasowej Rady Wojewódzkiej SdRP Wojciecha Saletry*.

Archiwum Państwowe in Kielce, Rada Wojewódzka Socjaldemokracji Rzeczypospolitej Polskiej w Kielcach, minutes 1, 10, *Lista członków Rady Wojewódzkiej SdRP w Kielcach*.

Archiwum Danych o Posłach, Posłowie I kadencji 1991-1993, Wojciech Saletra, <http://orka.sejm.gov.pl/ArchAll2.nsf/Główny1kad> [April 1, 2015].

## Printed materials and internet

*Bez kompleksów*, “Słowo Ludu”, July 2, 1990.

Bieńkowski W., Kozłowski Eligiusz, [in:] *Słownik historyków polskich*, ed. M. Prosińska-Jackl, Warszawa 1994.

Biskup R., *Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach*, Kielce 2011.

Buras D., Saletra W., *Słownik historyczny policji państwowej województwa kieleckiego z lat 1919-1939*, Kielce 2014.

Daniel J., *Już*, “Słowo Ludu”, January 31, 1990.

*Dyplomacja w życiu – Życie w dyplomacji. Księga dedykowana Profesorowi Ryszardowi M. Czarnemu w czterdziestolecie pracy naukowej*, eds. J. Jaskiernia, W. Saletra, Kielce 2014.

*Dzieje powiatu kieleckiego 1810-2008*, eds. J. Wijaczka, W. Saletra, Kielce 2009.

Gadomski W., *Leszek Balcerowicz*, Warsaw 2006.

Gargas A., *Jerzy Jaskiernia, minister sprawiedliwości – prokurator generalny*, “Gazeta Polska”, no. 2, 1996.

Godlewski T., *Polski system polityczny. Instytucje – procedury – obywatele*, Toruń 2006.

Grabias S., *Donald Tusk. Pierwsza niezależna biografia*, Łódź 2011.

*Integracja Polski z Unią Europejską jako szansa rozwoju gmin i powiatów regionu świętokrzyskiego*, eds. W. Saletra and D. Rusinowicz, Kielce 2003.

Jaskiernia J., Kubicki R., *Wprowadzenie*, [in:] *Pomiędzy światem polityki a życiem naukowym*, vol. 1: *Nauki o polityce, stosunki międzynarodowe i bezpieczeństwo*, eds. J. Jaskiernia, R. Kubicki, Kielce 2015.

Jaskiernia J., *Laudatio*, [in:] *Pomiędzy światem polityki a życiem naukowym*, vol. 1: *Nauki o polityce, stosunki międzynarodowe i bezpieczeństwo*, eds. J. Jaskiernia, R. Kubicki, Kielce 2015.

Kalembka Sławomir, [in:] *Pracownicy nauki i dydaktyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika 1945-1994. Materiały do bibliografii*, ed. S. Kalembka, Toruń 1995.

Kalisz R., *Z prawa na lewo*, Warsaw 2012.

Kądziera Ł., *Andrzej Zahorski (15 VII 1923-15 XII 1992)*, “Kwartalnik Historyczny”, no. 2, 1993.

Kądziera Ł., *Bibliografia publikacji prof. dra Andrzeja Zahorskiego 1948-1982*, [in:] *Polska – Francja XVIII-XIX wieku. Studia z dziejów kultury i polityki poświęcone Profesorowi Andrzejowi Zahorskiemu w sześćdziesiątą rocznicę urodzin*, ed. A. Mączak, Warsaw 1983.

Klusek D., *Kielecki Uniwersytet Jana Kochanowskiego od października zacznie kształcić prawników*, “Echo Dnia”, May 11, 2015.

Kmieciak M., *Kalendarium*, [in:] *Droga do uniwersytetu (1969–2009)*, eds. W. Caban, M. B. Markowski, Kielce 2009.

*Koalicyjny Komitet Wyborczy SLD Lewica Razem*, <http://wybory2014.pkw.gov.pl/pl/wyniki/komitetu/view/496/0/RDW/26> [May 1, 2014].

- Kornaś J., *Miejsce Socjaldemokracji RP w systemie politycznym Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1990-1999*, "Zeszyty Naukowe Akademii Ekonomicznej w Krakowie", no. 749, 2007.
- Korona Kielce, [in:] M. Michniak, A. Pawłowski, *Świętokrzyska encyklopedia sportu*, Kielce 2004.
- Kowalik J., *Wybory samorządowe w Polsce w Polsce 1990-2010*, [in:] *Wybory samorządowe w Polsce i krajach Europy Środkowo-Wschodniej*, ed. J. Kowalik, Kielce 2013.
- Krawczuk, Aleksander, [w:] *Kto jest kim w Polsce. Informator biograficzny*, eds. L. Maciewicz, A. Żoła, Warsaw 2003.
- Kubicki R., *Krótką historią powstania i rozwoju „Studiów Humanistyczno-Społecznych”*, "Newsletter of »Humanities and Social Studies«", no 1, 2014, [http://www.shs.ujk.edu.pl/files/Newsletter%20nr %201,%202014.pdf](http://www.shs.ujk.edu.pl/files/Newsletter%20nr%201,%202014.pdf) [March 20, 2015].
- Kubicki R., Saletra W., *Wprowadzenie*, "Studia Humanistyczno-Społeczne", vol. 9, 2014.
- Kubicki R., *Sylwetka Profesora Wojciecha Saletry*, [in:] *Pomiędzy światem polityki a życiem anukowym*, vol. 1: *Nauki o polityce, stosunki międzynarodowe i bezpieczeństwo*, eds. J. Jaskiernia, R. Kubicki, Kielce 2015.
- Kubicki R., *Wykaz publikacji dr hab. prof. UJK Wojciecha Saletry*, [in:] *Pomiędzy światem polityki a życiem naukowym*, vol. 1: *Nauki o polityce, stosunki międzynarodowe i bezpieczeństwo*, eds. J. Jaskiernia, R. Kubicki, Kielce 2015.
- Lista nr 60. Krajowy Komitet Wyborczy Sojuszu Lewicy Demokratycznej, [in:] *Wybory 1991. Programy partii i ugrupowań politycznych*, ed. I. Słodkowska, Warsaw 2001.
- Maliszewski N., *Jak zaprogramować wyborcę?*, Warsaw 2008.
- Materska-Sosnowska A., *Socjaldemokracja Rzeczypospolitej Polskiej – dostosowanie syndykatu władzy do zasad demokracji parlamentarnej*, Warsaw 2006.
- Michniak M., Pawłowski A., *Od „Ludwikowa” do „Kolportera”*, Kielce 2003.
- Młoda Politologia. Młode demokracje – 20 lat transformacji systemowej w Europie Środkowej 1989-2009. *Plaszczyzna gospodarcza i polityczna*, eds. J. Jaroński, W. Saletra, Kielce 2009.
- Młode demokracje. 20 lat transformacji systemowej w Europie Środkowej 1989-2009. *Plaszczyzna gospodarcza i polityczna*, eds. J. Jaroński, W. Saletra, Kielce 2010.
- Nowocien A., *Ostatnie lata władzy Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Kielcach (1988-1990)*, Kielce 2014.
- Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 31 października 1991 r. o wynikach wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 27 października 1991 r., "M. P.", 1991, no. 41, pos. 288.
- Ojczyzna i Wolność. *Prace ofiarowane Profesorowi Janowi Ziółkowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*, eds. A. Barańska, W. Matwiejczyk, E. M. Ziółek, Lublin 2000.
- Osiecki J., *Zbigniew Religa. Człowiek z sercem w dłoni*, Warsaw 2009.
- Piasecki A. K., *Wybory parlamentarne, samorządowe i prezydenckie 1989-2002*, Zielona Góra 2003.

- Piskulak A., *Jeśli prawica zbojkotuje wybory prezydenta, Kielcom grozi zarząd komisaryczny. Prawica protestuje, lewica gorączkuje*, "Słowo Ludu", July 13, 1994.
- Pod kosztami o awans do II ligi*, "Słowo Ludu", December 18, 1974.
- Pomiędzy światem polityki a życiem naukowym*, vol. 2: *Historia, administracja publiczna i nauki prawne*, eds. J. Jaskiernia, R. Kubicki, Kielce 2015.
- Pomiędzy światem polityki a życiem naukowym*, vol. 3: *Ekonomia, zarządzanie i rozwój regionalny*, eds. J. Jaskiernia, R. Kubicki, Kielce 2015.
- Protokół nr 27/96 z obrad sesji Rady Miejskiej odbytej w dniu 19 września 1996 r. w sali konferencyjnej Urzędu Miasta Kielce ul. Rynek 1 w godz. od 12<sup>00</sup> do 1<sup>30</sup> dnia 20 września 1996 r.*
- Protokół nr 8/2 z drugiego dnia posiedzenia sesji odbytego w dniu 10 marca 1995 r. w godzinach od 10<sup>00</sup> do 15<sup>00</sup>.*
- Protokół nr 8/95 z sesji Rady Miejskiej w Kielcach odbytej w dniu 23 lutego 1995 r. w sali posiedzeń Urzędu Miasta, Rynek nr 1, w godzinach 12<sup>00</sup>-19<sup>00</sup>.*
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 września 1973 r. w sprawie przekształcenia Wyższych Szkół Nauczycielskich w Kielcach i w Zielonej Górze w Wyższe Szkoły Pedagogiczne*, "Dz. U.", 1973, no. 39, pos. 232.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 września 1979 r. w sprawie nadania Wyższej Szkole Pedagogicznej w Kielcach imienia Jana Kochanowskiego*, "Dz. U.", 1979, no. 21, pos. 127.
- Sadecki J., *Trzynastu. Premierzy wolnej Polski*, Cracow 2009.
- Saletra W., *General Samuel Różycki (1781-1834). Dowódca korpusu na Kielecczyźnie w 1831 roku*, Kielce 1996.
- Saletra W., *Kielce in the Years 1945-2010. An Overview of the Political and Social Portrait of the City*, "Studia Humanistyczno-Społeczne", vol. 9, 2014.
- Saletra W., *Krakowskie i sandomierskie w czas powstania listopadowego. Administracja. Wysiłek zbrojny. Postawa społeczeństwa*, Sandomierz 2006.
- Saletra Wojciech Jarosław, [in:] *Kto jest kim w polityce polskiej*, ed. R. Ignasiak [et al.], Warsaw 1993.
- [Sebastian G.], *Pamiętnik o korpusie jenerała Różyckiego z kampanii 1831 r.*, ed. W. Saletra, "Studia Historyczne", no. 1, 1982.
- Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. IX kadencja*, Warsaw 1986.
- Sejmik kielecki bez W. Czecha*, "Słowo Ludu", July 1, 1994.
- Senkowska-Gluck M., *Andrzej Zahorski (1923-1992)*, "Rocznik Warszawski", vol. 23, 1993.
- Sieklucki D., *Partie lewicy i centrolewicy w polskim systemie partyjnym. Aktywność SLD, PSL i UP na polskiej scenie politycznej*, Cracow 2006.
- Skład osobowy Akademii Świętokrzyskiej na rok akademicki 2002/2003*, eds. A. Łojek, J. Nowak, Kielce 2003.
- Skład osobowy na rok akademicki 1999/2000*, eds. A. Łojek, J. Nowak, Kielce 2000.

- Spryszak K., *Sylwetka naukowa Profesora Jerzego Jaskierni*, [in:] *Państwo i prawo wobec współczesnych wyzwań. Księga jubileuszowa Profesora Jerzego Jaskierni*, vol. 1: *Teoria i filozofia państwa i prawa oraz aksjologia demokracji i ochrony praw człowieka*, eds. R. M. Czarny, K. Spryszak, Toruń 2012.
- “Studia Humanistyczno-Społeczne Akademii Świętokrzyskiej”, vol. 1, 2005.
- “Studia Humanistyczno-Społeczne Akademii Świętokrzyskiej”, vol. 2, 2007.
- “Studia Humanistyczno-Społeczne”, vol. 3, 2009.
- “Studia Humanistyczno-Społeczne”, vol. 4, 2010.
- “Studia Humanistyczno-Społeczne”, vol. 5, 2011.
- “Studia Humanistyczno-Społeczne”, vol. 6, 2012.
- “Studia Humanistyczno-Społeczne”, vol. 7, 2013.
- “Studia Humanistyczno-Społeczne”, vol. 8, 2014.
- “Studia Humanistyczno-Społeczne”, vol. 9, 2014.
- Szwajdler W., *Józef Zych. Na przekór losowi*, Cracow 2008.
- Świetlik W., *Bronisław Komorowski. Pierwsza niezależna biografia*, Cracow 2010.
- Świętokrzyski Słownik Biograficzny, vol. 2: 1795-1918, ed. J. Szczepański, Kielce 2009.
- Tęcza Społem Kielce*, [in:] M. Michniak, A. Pawłowski, *Świętokrzyska encyklopedia sportu*, Kielce 2004.
- Uchwała nr 4/94 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 29 czerwca 1994 r. w sprawie wyboru delegatów do Sejmiku Samorządowego w Kielcach.*
- Uchwała nr 32/94 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 16 września 1994 r. w sprawie powołania składów osobowych stałych komisji Rady Miejskiej.*
- Uchwała nr 33/94 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 16 września 1994 r. w sprawie wyboru przewodniczących stałych komisji Rady Miejskiej w Kielcach.*
- Uchwała nr 158/95 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 10 marca 1995 r. w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Miejskiej w Kielcach.*
- Uchwała nr 419/96 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 19 września 1996 r. w sprawie odwołania Przewodniczącego Rady Miejskiej w Kielcach.*
- Vetter R., *Jak Lech Wałęsa przechytrzył komunistów*, Warsaw 2010.
- Warzecha Ł., *Strefa zdekomunizowana. Wywiad rzeka z Radkiem Sikorskim*, Warsaw 2007.
- Werner A., Siennicki P., *Swa ognie. Wywiady*, Cracow 2010.
- Wydziałowe kolegia elektorów wybrały władze dziekańskie*, “Głos Akademicki”, May 2012.
- Wyższa Szkoła Dziennikarska im. M. Wańkowicza*, <http://www.szkolnictwo.pl/index.php?id=D00213> [April 1, 2015].
- Wyższa Szkoła Handlowa im. Bolesława Markowskiego w Kielcach*, <http://www.wsh-kielce.edu.pl/> [April 1, 2015].
- Z dziejów skarbowości w Polsce od XVII do XX wieku*, ed. W. Saletra, Kielce 2002.
- Z historii ustroju państwa polskiego od XVI do XX wieku*, ed. W. Saletra, Kielce 2003.

Żmigrodzki M., Sokół W., *Instytucjonalizacja Socjaldemokracji Rzeczypospolitej Polskiej. Pomiędzy izolacją a relewancją polityczną*, “Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska Lublin – Polonia”, section K, vol. 7, 2000.

The date of submitting the paper to the Editorial Staff: April 2, 2015.  
The date of initial acceptance of the paper by Editorial Staff: April 11, 2015.